

Акредитационо тело Србије

Др Дејан Крњаић

ATC Akreditaciono telo Srbije

Акредитација

- Део система инфраструктуре квалитета који укључује и оцењивање усаглашености и надзор на тржишту
- Крајњи циљ – Обезбеђивање усклађености са релевантним стандардом
- Акредитација – званично утврђивање компетенције организација за оцењивање усаглашености
- Компетенција – показана способност да се примене знање и вештина

ATC Akreditaciono telo Srbije

Акредитација

формална потврда компетенције за одређене послове

Компетенција

технички захтеви
независност
непристрасност
систем менаџмента квалитета

ATC Akreditaciono telo Srbije

Значај акредитације

- Независна и непристрасна оцена компетентности тела која обављају испитивање, еталонирање, сертификацију и контролисање.
- Акредитација је начин за успостављање поверења на тржишту производа и услуга
- Повезивањем система акредитације у Србији са европским и светским системима акредитације обезбедиће се препознавање и прихватање резултата оцењивања усаглашености урађеног у Србији.

ATC Akreditaciono telo Srbije

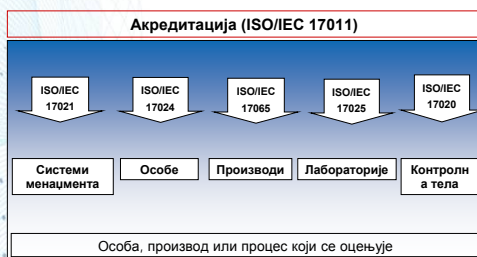
Акредитација = Компетентност
Сертификација = Усклађеност

Безбедност – главни циљ акредитације

- **Заштита јавног интереса**
 - Опште здравље и безбедност
 - Безбедност и здравље на раду
 - Заштита потрошача
 - Заштита животне средине
- **Обезбеђивање слободног протока роба и услуга**
 - Уклањање баријера трговини

Међународни стандарди који се примењују код потврђивања компетенције

Акредитација

- **SRPS ISO/IEC 17011**
 - 4.2. структура и рад морају да уливају поверење у акредитационо тело
 - 4.3. објективност и непристрасност
 - 4.4. поверљивост
 5. успостављен, примењиван и одржан систем менаџмента и стално унапређивање његове ефикасности
 6. компетентност и довољан број особља
 7. процес акредитације
 8. одговорност акредитационог тела и организација за оцењивање усаглашености

Светска трговинска организација

- Доноси правила која регулишу међународне трговинске односе
- Правила су усмерена и на либерализацију трговине и подстицање даљег развоја трговине
- Раст трговине – пораст продуктивности, пораст конкурентности, специјализација
- Јединствено тржиште као и смањење трговинских баријера доприноси привредном развоју и подизању животног стандарда

СТО Споразум о техничким препрекама трговини

- Споразум о техничким препрекама трговини Светске трговинске организације осигурава да технички прописи и стандарди укључујући и поступке оцењивања усаглашености не представљају непотребну препреку у међународној трговини
- Омогућава предузимање мера у циљу заштите здравља и живота људи, животиња и биљака, заштите животне средине, осигурања квалитета и спречавања превара

СТО Споразум о техничким препрекама трговини

Art. 6.1

Art. 6.3

- Државе чланице СТО имају обавезу да прихвате резултате оцењивања усаглашености из других држава у случајевима када су примењиване процедуре оцењивања еквивалентне
- Две или више држава чланица могу закључити споразуме о међусобном признавању резултата тела за оцењивање усаглашености
- Ради потписивања споразума може се тражити испуњење одређених захтева укључујући и техничку компетенцију тела за оцењивање усаглашености

СТО ТБТ споразум – члан 6.1.1 Примена акредитације – компетенција и поверење

Акредитација обезбеђује верификацију техничке компетенције тела за оцењивање усаглашености

Члан 6.1.1

Акредитација примењивана у складу са релевантним међународним стандардом представља поуздан начин успостављање поверења

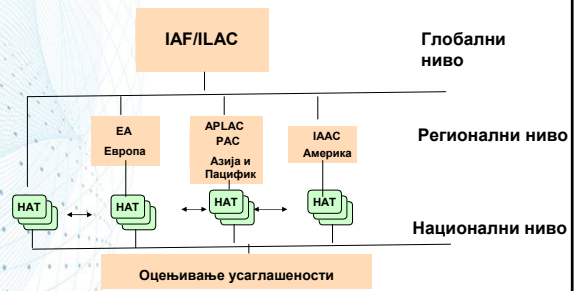

Потписан Multilateral Agreement несметано кретање роба и услуга

- EA - 2/02 EA Policy and Procedures for the Multilateral Agreement - Оцењивање акредитационог тела и акредитованих организација
- Циљ - стицање поверења да акредитационо тело оцењивања и акредитације спроводи у складу са свим захтевима ISO/IEC 17011 стандарда, одговарајућим европским стандардима EN серије 45000 односно ISO/IEC стандардима као и одговарајућим документима EA, ILAC и IAF.

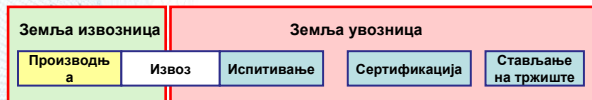

Јединствена светска мрежа акредитације

Споразум о међусобном прихватању извештаја и сертификата

Велики број трговинских односа укључује тестирање и сертификацију у земљи увозници

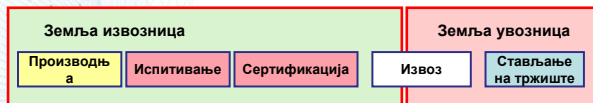
Споразум о међусобном прихватању извештаја и сертификата

У првој фази може доћи до међусобног прихватања извештаја лабораторија за испитивање и еталонирање

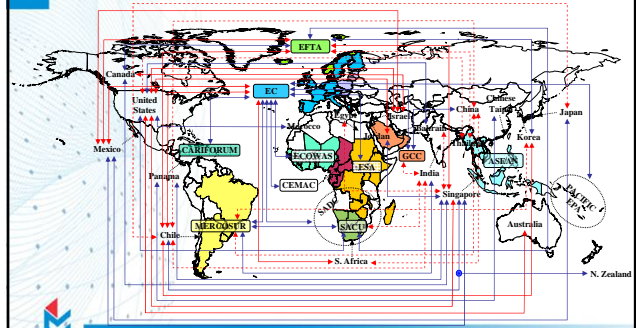

Споразум о међусобном прихватању извештаја и сертификата

У другој фази може доћи до међусобног прихватања сертификата

Споразуми о слободној трговини

Европска Унија Јединствена економска зона без граница

- **Основне слободе:**
 - Слободно кретање роба
 - Слободно кретање људи
 - Слободно кретање капитала
 - Слобода оснивања и слободног кретања услуга
- **Нема препрека у трговини:**
 - Нема тарифа или квота
 - Нема техничких баријера због различитих стандарда или оцене усаглашености
- Техничка хармонизација и узајамно признавање
- **Нови приступ** – прописи за производе
- **Глобални приступ** – оцењивање усаглашености

Европска кућа квалитета

Стари приступ – секторско законодавство

- Директиве старог приступа имају :
 - уско подручје примене
 - обавезне стандарде или техничке захтеве
 - типско одобрење надлежних органа
 - честе измене директива
- Производи обухваћени овим директивама: прехранбени производи, хемијски производи, моторна возила и приколице, лекови, козметички производи

Основни принципи Новог приступа

Основни захтеви

- Ограничени само на битне захтеве без изричитог прописивања на који се то начин постиже
- **Позивање на стандарде**
 - Развој или одобравање хармонизованих стандарда
 - Јединствене техничке спецификације које задовољавају основне захтеве директива Новог приступа

Основни принципи Новог приступа

- **Оцењивање усаглађености**
 - Стандарди су добровољни
 - Произвођачи не морају да их примењују
 - Уколико их примењују = претпоставка усаглађености производа - **СЕ означавање**

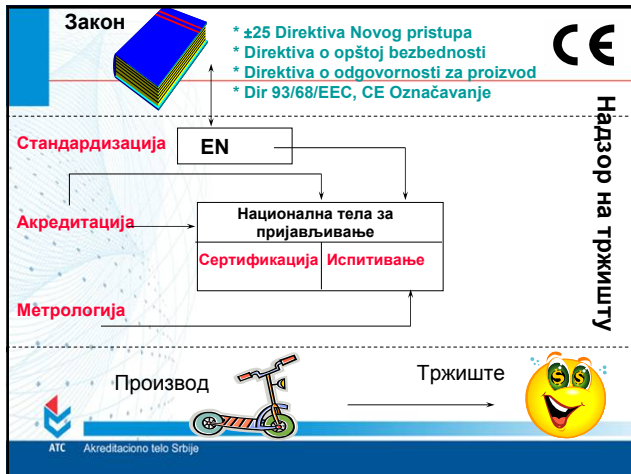

Глобални приступ

Промовише и постиже успостављање и коришћење:

- система акредитације,
- технике међусобних поређења,
- споразума о међусобном признавању резултата испитивања и сертификата,

АТС – оснивач Влада Републике Србије

- У Србији акредитацију спроводи **Акредитационо тело Србије - АТС**. АТС је основала Република Србија као самосталну непрофитну организацију која спроводи Закон о акредитацији.
- Акредитационо тело Србије** спроводи акредитацију на основу:
 - [Закона о акредитацији](#) ("Службени лист СЦГ", бр.44/2005),
 - [Одлуке о оснивању Акредитационог тела Србије](#) ("Службени гласник РС", бр.96/2006),
 - [Статута Акредитационог тела Србије](#),
- Стандарда серије **SRPS ISO/IEC 17011, 17020, 17021, 17025**, који садрже захтеве за рад националног тела за акредитацију и оцену компетенције организација за оцену усаглашености

ATC Akreditaciono telo Srbije

АТС – оснивач Влада Републике Србије

- [Правила акредитације](#)
- Пословника о квалитету
- Процедура, упустава и смерница [EA - European Cooperation for Accreditation](#) и/или [ILAC - International Laboratory Accreditation Cooperation](#) и/или [IAF - International Accreditation Forum](#)
- секторских закона и прописа**
 - Закон о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености производа са прописаним захтевима
 - Закон о метрологији
 - Закон о стандардизацији,
 - Закон о ветеринарству
 - Закон о заштити животне средине,
 - Уредба о начину овлашћивања тела за оцењивање усаглашености

ATC Akreditaciono telo Srbije

ШТА АКРЕДИТАЦИОНО ТЕЛО СРБИЈЕ РАДИ?

- утврђује компетентност организација за обављање послова оцењивања усаглашености и то: испитивања, контролисања и сертификације,**
- утврђује компетентност организација за обављање послова еталонирања,
- утврђује и објављује правила акредитације,
- учествује у раду европских и међународних организација за акредитацију и заступа националне интересе у њима,
- води регистар акредитованих организација и друге послове из области акредитације.

ATC Akreditaciono telo Srbije

ATC – оснивач Влада Републике Србије

ATC Akreditaciono telo Srbije

- **Ф1:** Заинтересовани корисник за акредитацију информише се путем web сајта о поступку акредитације и уколико има недоумица око питања акредитације, остварује иницијални контакт са АТС са циљем јасне идентификације врсте акредитације која се жели и доставља пријаву за акредитацију са траженом документацијом.
- **Ф2:** Након доставе целокупне документације АТС преиспитује поднети захтев, прегледа достављену документацију и тражи евентуалну допуну документације.
- **Ф3:** У овој фази АТС врши програмирање оцењивања, именује тим оцењивача, тим прегледа документацију, остварује предоцењивачку посету и утврђује детаљан план провере организације.

ATC Akreditaciono telo Srbije

- **Ф4:** Тим оцењивача АТС-а врши проверу и оцену задовољења захтева за организацију, систем квалитета и поступака оцењивања усаглашености. Након спроведеног оцењивања тим обавештава представнике корисника о резултатима оцењивања, укључујући и утврђене неусаглашености, ако их је било, уз утврђене рокове за отклањање недостатака и формира извештај о оцењивању.
- **Ф5:** На основу резултата оцењивања и спроведеног поступка акредитације тим оцењивача даје препоруку помоћнику директора за послове акредитације да се донесе одлука о акредитацији који предлаже директор АТС-а доношење одлуке о акредитацији.
- **Ф6:** У случају додељене акредитације, АТС прати да ли акредитована организација задовољава утврђене критеријуме и после истека рока на које је решење издато и врши поновно оцењивање акредитоване организације.

ATC Akreditaciono telo Srbije

